

«С.Ж. Асфендияров атындағы қазақ ұлттық медицина университеті» КЕАҚ
НАО «Казанский национальный медицинский университет имени С.Д.Асфендиярова»

Қосымша кәсіби білім беру
институты
Терапиялық пәндер кафедрасы

Біліктілікті арттыру
бағдарламасы

Редакция: 1
1 беті 10беттің

"БЕКІТЕМІН"

ҚКБ институтының жетекшісі
«С.Ж. Асфендияров атындағы қазақ
ұлттық медицина университеті» КЕАҚ
Мамырбекова С.А.
« 31 » 09 2023 ж.

Біліктілікті арттыру бағдарламасы

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім және ғылым ұйымының атауы	«С.Ж. Асфендияров атындағы қазақ ұлттық медицина университеті» КЕАҚ
Қосымша білім беру түрі (біліктілікті арттыру / сертификаттау циклі/бейресми білім беру іс-шарасы)	Біліктілікті арттыру
Бағдарламаның атауы	АИТВ/ЖИТС, біріктірілген ТБ/АИТВ-инфекциясымен ауыратын науқастарды енгізу, емдеуді зерттеу және алдын алу туралы сұрақтар. Әйелдердегі АИТВ/ЖИТС инфекциясы мен тік трансмиссияны алдын алу.
Мамандықтың және (немесе) мамандандырудың атауы (мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасына сәйкес)	Инфекциялық аурулар. Терапия. Фтизиатрия. Пульмонология. Акушерия және гинекология. Жалпы дәрігерлік практика. Отбасылық медицина. Медициналық-профилактикалық іс. Гигиена-эпидемиология.
ОПК бойынша біліктілік деңгейі	6,7,8
Тағылымдамадан өтушілердің ұсынылатын тобы (медицина қызметкерлері лауазымдарының санаты)	005 «Денсаулық сақтау ұйымдарында кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау» бюджеттік бағдарламасы бойынша контингентке сәйкес
білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Жоғары медициналық білімі бар мамандар. интернатура, резидентура
Бағдарлама ұзақтығы кредиттерде (сағат)	2 кредит (60 ак.сағат)
Оқыту тілі	Орысша. Қазақша
Өткізу орны	Кафедра клиникалық базасы
Оқыту форматы	Күндізгі
Мамандық бойынша берілген біліктілік (сертификаттау курсы)	-
Оқуды бітіргені туралы құжат (сертификаттау курсы туралы сертификат, біліктілікті арттыру туралы сертификат)	Біліктілікті арттыру туралы сертификат
Сараптама ұйымының толық атауы	ҚКБ институтының қосымша және формальды емес білім беру бағдарламалары комитеті. «С.Д. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ» КЕАҚ 04.09.2023ж. № 9 Хаттама
Сараптама қорытындысын жасау күні	« 31 » 08 20 23ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	1 жыл

«С.Ж. Асфендияров атындағы қазақ ұлттық медицина университеті» КЕАҚ НАО «Казахский национальный медицинский университет имени С.Д.Асфендиярова»		
Қосымша кәсіби білім беру институты Терапиялық пәндер кафедрасы	Біліктілікті арттыру бағдарламасы	Редакция: 1 2 беті 10беттің

Біліктілікті арттыру бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы.
2. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы.

Әзірлеушілер туралы ақпараттар:

Лауазымы	Қолы	Т. А. Ә.
Әзірленді		
АИТВ- инфекция курсының д.м.н., профессор	<i>Нугманова Ж.С.</i>	Нугманова Ж.С.

ҚКББ және ФЕББ бағдарламаларының сараптамалық бағасы комитетінің отырысында талқыланды

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (болған жағыдайда)	Қолы	Т. А. Ә.	Күні, хаттама №
ҚКББ және ФЕББ бағдарламалары комитетінің төрағасы	<i>Бедельбаева</i>	Бедельбаева Г.Г.	04.09.2023ж №9 хаттама

Сараптамалық қорытынды актісі қоса беріледі

Біліктілікті артыру БББ, сараптама актісі және талқылау хаттамасы сілтеме бойынша орналастырылған ...

Біліктілікті арттыру бағдарламасының паспорты

Бағдарлама мақсаты:

АИТВ/ЖИТС– пен, қосарланған туберкулез/АИТВ-инфекциясымен пациенттермен, сондай-ақ вертикалды берілуінің алдын алуды қоса алғанда, АИТВ-инфекциясы бар жүкті әйелдермен жұмыс істеу үшін білімді, іскерлікті, дағдыларды және құзыреттерді қалыптастыру

Бағдарламаны қысқаша сипаттау:

ҚР – да бала туу жасындағы әйелдерді қоса алғанда, халық арасында АИТВ-инфекциясының жаңа жағдайлары санының жыл сайын өсуі байқалады, бұл АИТВ-мен өмір сүретін, АИТВ/ТБ коинфекциясы бар адамдарға және жаңа туған балаларға инфекцияның берілуінің алдын алу үшін АИТВ-мен ауыратын әйелдерге білікті қызметтер көрсету үшін медицина қызметкерлерін кеңінен оқытуды қажет етеді.

Оқыту халықтың әртүрлі топтарын барынша қамту үшін АИТВ – ны диагностикалау мәселелерін, соның ішінде экспресс тесті қамтиды, өйткені АИТВ жұқтырғандардың едәуір бөлігі оларда бұл инфекцияның бар екенін білмейді, бұл басқа адамдардың инфекциясына және эпидемияның таралуына ықпал етеді. Сонымен қатар, барлық мамандықтағы дәрігерлер аурудың дамуын және ілеспе инфекциялардың қосылуын шектеудің жалғыз әдісі ретінде антиретровирустық терапияның негіздерін білуі керек.

АИТВ-мен өмір сүретін адамдармен жұмыс істеу тек халықтың ғана емес, сонымен қатар кейбір медицина қызметкерлерінің де АӨС (АИТВ-мен өмір сүретіндер) бастан кешіретін стрессті, стигманы және кемсітушілікті ескере отырып, пациентке бағытталған тәсілді қажет етеді. Соңғысы көбінесе медициналық ұйымдарға барудан бас тартуға әкеледі, бұл АӨС жағдайын нашарлатады және басқа инфекциялардың, ең алдымен туберкулездің қосылуына ықпал етеді. АИТВ/ТБ ко-инфекциясы - ҚР-ға тән күрделі мәселе, оның ағымының ерекшеліктері арнайы оқытуды талап етеді.

АИТВ-ның вертикальді трансмиссиясының деңгейі төмен болғанымен, мұндай жағдайлар жыл сайын ҚР-ның әртүрлі өңірлерінде байқалады. Соңғысы ДДҰ-ның жұқтырған анадан балаға АИТВ-ның берілуін ескертетін жақсы әзірленген хаттамаларын ескере отырып, мүлдем қолайсыз.

Жоғарыда аталған бағыттар бойынша білім мен дағдыларды игеру дәрігерлерге болашақта елімізде осы инфекцияны еңсеру үшін ҚР – да АИТВ жұқтырғандар санының өсуіне байланысты сын-тегеуріндерді ойдағыдай жеңуге көмектеседі.

Сонымен қатар, жалпы тәжірибелік дәрігерлеріне АИТВ-ның алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі қызметті ұйымдастыру мәселелерін, оның МСАК мекемелерімен өзара іс-қимылын, сондай-ақ АИТВ-инфекциясы мәселелері бойынша ҚР нормативтік базасын білу маңызды.

Тәртіпті зерделеу нәтижесінде дәрігерлердің құзыреттерін қалыптастыру оларға АИТВ-инфекциясына қатысты кәсіби қырағылықты дамытуға мүмкіндік береді, сондай-ақ оларды АИТВ-мен өмір сүретін адамдарға медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуге дайындайды.

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру:

№/п	Оқытудың нәтижесі	Бағалау әдісі (БӨҚ БББ-дағы қосымшаға сәйкес)	Оқыту әдісі
1	Дәрігерлік әдеп қағидаларын сақтай отырып, еріктілік пен құпиялылық қағидаттарын ескере отырып, әртүрлі жастағы топтардағы адамдарды АИТВ-ға тестілеу кезінде тестке дейінгі ақпараттандыру және тесттен кейінгі кеңес беру дағдыларын меңгеру	1. Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Коммуникативтік дағдыны тәжірибелеу.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
2	АИТВ-ға тексеру алгоритмін құра білу, зертханалық және аспаптық тексеру нәтижесін түсіндіре отырып, АИТВ-инфекциясын ерте диагностикалауды (экспресс-тест) жүргізу	1 Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
3	АИТВ-инфекциясының клиникалық кезеңін анықтау және қазіргі клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарға сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдау дағдыларды меңгеру.	1 Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
4	ТВС күдікті АИТВ-инфекциясы бар науқасты клиникалық тексеру, жетекші клиникалық синдромдарды анықтау және дифференциалды диагностика жүргізу дағдыларын меңгеру.	1 Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
5	АИТВ-ның анадан балаға берілуінің алдын алу бойынша алдын алу іс-шараларының кешенін меңгеру	1 Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
6	Антиретровирустық терапияны тағайындау, арт алатын пациенттерді диспансерлік бақылау дағдыларын меңгеру. арт міндеттемесі бойынша кеңес беру	1 Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер
7	АИТВ жұқтырған пациенттермен жұмыс істеу кезінде инфекциялық бақылау қағидаттарын, АИТВ инфекциясы және басқа да гемоконтактілі инфекциялары бар адамдарға көмек көрсету кезінде стандартты сақтық шараларын сақтай білу	1. Біліктілікті арттыру циклінің тақырыптары бойынша тест тапсырмалары. 2. Клиникалық жағыдайды талдау (CBD) есептері.	Дәрістер, семинарлар, тренингтер

Біліктілікті арттыру бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		Дәріс	Семинар	Тренинг	БББ өзірлеушінің	СӨЖ	
	Әлемде, Қазақстанда және Қазақстанда АИТВ/ЖИТС бойынша эпидемиологиялық жағдай. Алматы қ. Қазақстан Республикасында ЖҚТБ-ның алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі қызметтің жұмысын ұйымдастыру және принциптері. АИТВ-инфекциясы мәселелері бойынша нормативтік база. Есептік-есептік құжаттама.	1	2	3	-	4	1. АИТВ/ЖИТС-тің алдын алу және бақылау қызметінің құрылымы мен жұмыс принциптерін ұйымдастыру 2. ҚР-да АИТВ-инфекциясы мәселелері бойынша нормативтік база. 3. Диспансерлік бақылау принциптері және есептік-есептік құжаттама.
2	АИТВ-инфекциясын зертханалық диагностикалау әдістері. АИТВ-ға тестілеуге дейін және кейін кеңес беру.	1	2	3	-	4	1. АИТВ инфекциясын тексеруге клиникалық және эпидемиологиялық көрсеткіштер 2. АИТВ-инфекциясын зертханалық диагностикалау әдістері 3. Ересектерде, жасөспірімдерде және 18 айдан асқан балаларда АИТВ инфекциясын зертханалық диагностикалау алгоритмі 4. Өмірдің 18 айына дейінгі балалардағы АИТВ инфекциясын диагностикалау ерекшеліктері 5. АМСК мекемелерінде АИТВ-ға жедел тестілеу 6. АИТВ-ға тестілеуге дейін және кейін кеңес беру 7. АИТВ тестінің теріс және оң нәтижелері бар адамдарға кеңес беру ерекшеліктері

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		Деріс	Семинар	Тренинг	БББ әзірлеушінің	СӨЖ	
3	ДДҰ, ҚР-да қолданылатын ересектер мен жасөспірімдердегі АИТВ инфекциясының клиникалық жіктелуі. Негізгі оппортунистік инфекциялар: АИТВ+ТВС.	1	2	3	-	4	<p>1. ДДҰ, ҚР ересектер мен жасөспірімдердегі АИТВ инфекциясының клиникалық жіктелуі.</p> <p>2. Балалардағы АИТВ инфекциясының жіктелу ерекшеліктері</p> <p>3. Негізгі оппортунистік инфекциялар (ПЦП, ЦМВ, кандидиаз, теледидар, герпес симплексі, черепица (герпес зостер) және т.б., олардың алдын алу.</p> <p>4. АИТВ+ТВ, негізгі белгілері, біріктірілген инфекциясы бар пациентті басқару ерекшеліктері.</p>
4	АИТВ-инфекциясы кезіндегі АРТ негіздері.	1	2	3	-	4	<p>1. АРВ препараттары топтарының сипаттамасы, олардың ықтимал жанама әсерлері.</p> <p>2. Антиретровирустық терапияның тиімділігін бағалау</p> <p>3. Терапияны ұстану және АРВ-ге төзімділік.</p> <p>4. Препаратты ауыстыру тактикасы.</p>

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		Деріс	Семинар	Тренинг	БББ әзірлеушінің	СӨЖ	
5	АИТВ-ның анандан балаға берілуінің алдын алудың негізгі принциптері. Перинаталдық байланыс тобындағы балаларды диспансерлік бақылау.	1	2	3	-	4	1.АББАА негізгі принциптері, кезендері. 2. АИТВ-инфекциясы бар жүкті әйелдерді басқару ерекшеліктері, жүктілік кезіндегі АРТ мониторингі. 3.Перинаталдық байланыс тобындағы балаларды диспансерлік бақылау. 4. АИТВ-мен перинаталдық байланысы бар балаларды тамақтандыру, зертханалық мониторинг және вакцинациялау мәселелері бойынша кеңес беру. 4.Перинаталдық байланысы бар балаларды АИТВ жұқтырғандар тобына ауыстыруға көрсеткіштер
6	Өңірде және елде қолданылатын негізгі профилактикалық іс-шаралар. АРТ, АИТВ-ның алдын алу ретінде. ЖКП. ЖДП	1	2	3	-	4	1.АРТ, АИТВ-ның алдын алу ретінде. 2.Медициналық көмек көрсету кезінде АИТВ инфекциясының алдын алу. 3.Төтенше жағдайлар кезіндегі әрекет алгоритмі. 4.Байланыстан кейінгі профилактика. 5.Байланысқа дейінгі профилактика
		6	12	18		24	
Барлығы:		60 сағат					

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	Тестілеу, ауызша сұрау
Қорытынды	Сынақ

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	%-тік мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Ұсынылатын әдебиет:

Негізгі :

1. ВИЧ инфекция и СПИД. Под ред. Покровского Москва ГЭОТАР-МЕДИА, 2019
2. Клинические аспекты ВИЧ – инфекции. Джон Бартлетт, Джоэл Галлант. П. Фам- Москва 2012
3. Либман. Г. ВИЧ-инфекция Пер с англ. Москва ГОЭТАР-МЕДИА 2012
4. Лечение ВИЧ-инфекции Под ред. Кристиана Хоффмана, К. Рокштро Москва 2012
5. ВИЧ-инфекция: Уч. пособие Касымбекова С.Ж., Нугманова Ж.С., Кульшарова А.Д. и др. Алматы, 2014, 243 с. на рус. яз., каз.яз
6. Учебно-методическое пособие «Работа с населением, подверженным наибольшему риску интегрированный уход за ТБ/ВГС/ВИЧ-инфицированными лицами», ряд ППС КазНМУ, 2013
7. ВИЧ-инфекция в амбулаторно-поликлинической практике. Учебное пособие Трумова Ж.З., Алматы, 2015, 100 стр.
8. Периодические протоколы (стандарты) диагностики, лечение и предоставления медицинской помощи при ВИЧ – инфекции и СПИДе. Алматы, 2022

Қосымша:

1. Оппортунистические инфекции при ВИЧ/СПИДе: диагностика, лечение. Шопаева Г.А. Учебное пособие 2009
2. Отчет ВОЗ по ВИЧ/СПИД, 2020
3. Отчет ЮНЭЙДС, 2020

Электрондық ресурстар

1. Учебный DVD плеер «Предупреждение инфекций, связанных с медицинскими устройствами, в организациях здравоохранения», 2013
- 2 ВИЧ-инфекция Рахманова А.Г., Виноградова Е.Н. 2014г.
- 3.Клинический подход к лечению ВИЧ-инфекции Бартлетт Джон, Галлант Джоэл 2013г
- 4.Лечение ВИЧ-инфекции и СПИДа у взрослых Бартлетт Джон

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

1. Білім беру бағдарламасы (БӨЖ)
2. Кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
3. Мазмұны-оқу материалының сапасын, жеткіліктілігін және пысықталуын анықтайды
4. Мультимедиялық-ақпаратты ұсыну формаларының сапасын анықтайтын қасиет
5. Интерактивтілік-өзара әрекеттесудің сипаты мен дәрежесін анықтайтын қасиет
6. Модификация-мазмұнға өзгерістер енгізу мүмкіндігін анықтайтын қасиет.
7. Дәрістер, слайд-презентациялар

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар:

1. Кітапхана қоры, интернет-ресурстарға қол жетімділік.
2. Оқу бөлмелері.
3. Интернет желісіне қол жетімді компьютерлер.
4. Мультимедиялық проектор

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

CBD – Case Based Discussion (клиникалық жағдайды талқылау)